

Nr 268

Av herr Berg, Gunnar, m. fl., angående körkortsprov.

(Lika lydande med motion nr 246 i Andra kammaren)

Det lika kraftigt som snabbt växande antalet körkortsaspiranter ställer stora krav på bilinspektionen och dess tjänstemän. På flera platser i landet torde väntetiden för aspiranterna, innan de får »köra upp», vara längre än som kan anses lämpligt med avseende på tidsavståndet mellan avslutad undervisning och examination. Det är knappast rimligt att — vilket på sina håll förekommit och förekommer — månader skall förflyta mellan dessa för eleven betydelsefulla data.

Följden av det nämnda förhållandet blir ej sällan att eleven, när hans eller hennes tur kommer att infinna sig hos besiktningsmannen, antingen nödgas begära anstånd med uppkörningen för att genomgå en kort repetitionskurs — med nytt köande hos besiktningsmannen som följd — eller infinner sig med delvis glömda kunskaper och risk för underkännande.

Kuggningsprocenten hos bilinspektörerna varierar betydligt. Granskar man tillgänglig statistik, kan man emellertid göra bl. a. den iakttagelsen, att det kuggade klientelet ofta utgörs av privatundervisade elever. Underkännandet av dem lär mindre bero på brister i körtekniken än en viss nedvärdering, för att ej tala om nonchalans från elevens sida vad beträffar den teoretiska delen av bilinspektionens krav för att godkännande skall kunna meddelas.

En annan iakttagelse är att körkorts innehavare, som inställer sig för att avlägga prov för erhållande av trafik kort, i anmärkningsvärt många fall blir underkända vid teoriförhören.

Det står utan vidare klart, att ju fler underkännanden som förekommer desto mer belastar detta bilinspektörernas arbetsdag — till ingen nytta. De underkända aspiranterna måste komma tillbaka efter att ha kompletterat sina kunskaper och tar då ånyo inspektörens tid i anspråk för en procedur som kunde ha avklarats första gången, om ej vederbörande brustit i insikter. Att vissa elever sålunda besvärar inspektörerna två gånger, eller flera, förlänger väntetiden för andra aspiranter i kön.

Det framstår därför som önskvärt att antalet underkännanden bland såväl körkortsaspiranter som trafik kortssökande nedbringas. Hur skall detta ske? Att utan vidare för alla aspiranter kräva helt obligatorisk undervisning vid auktoriserad bilskola är måhända att sträcka sig för långt och ter sig icke

heller sympatiskt. Däremot anmäler sig spørsmålet, huruvida icke även för privatundervisade körkortsaspiranter såväl som för trafik Kortssökande borde föreskrivas någon form av förberedande testning, omfattande ett mindre antal lektionstimmar, verkställd vid bilskola. På denna väg skulle man utan tvivel komma ett stycke framåt i försöken att snabbare än nu avverka köerna hos bilinspektionen. Utbildning respektive examination skulle därmed både rationaliseras och effektiviseras och sannolikt bli till båtnad även för trafiksäkerheten.

Med nuvarande underbemanning av inspektörer vid bilinspektionen — den ökning av antalet inspektörer Kungl. Maj:t årligen anser sig böra föreslå är långt mindre än den som begärs av tillsynsmyndigheten — uppstår av och till och olika för olika distrikt särskilt höga »toppar» i arbetsbelastningen. Det är vid sådant förhållande befogat att efterlysa resurser för att vederbörande distrikt åtminstone tillfälligt skall kunna kapa »topparna».

Ett annat önskemål är att hos bilinspektörerna tillgängliga platser för uppkörning fördelas så rättvist som möjligt mellan de konkurrerande bilskolorna. En radikal lösning av detta problem vore naturligtvis att förlägga körkortsaspiranternas avslutande prov till bilskolorna och frigöra bilinspektionen från detta bestyr. En dylik lösning förutsätter emellertid garantier för att bilskolornas föreståndare och lärare har härför erforderlig kompetens, ett krav som för dagen kanske icke överallt kan uppfyllas. Huruvida bilskolorna skall kunna anförtros ifrågavarande uppgift synes oss under alla omständigheter vara värt att utreda.

Vad som här sagts pekar hän mot önskemålet om en översyn av vissa förhållanden inom bilinspektionens verksamhetsområde i avsikt att göra densamma smidigare i sitt arbete och effektivare i sin förbindelse med allmänheten. Med hänvisning härtill får vi föreslå,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa om utredning *dels* rörande möjligheterna att införa obligatorisk testning vid bilskola av såväl körkortsaspiranter, vilka genomgått privatundervisning, som körkortsinnehavare vilka önskar genomgå prov för erhållande av trafik Kort, *dels* rörande möjligheterna att överföra till de auktoriserade bilskolorna den körkortsprövning som nu handhas av bilinspektionen.

Stockholm den 25 januari 1961

Gunnar Berg

Rikard Svensson

Göran Karlsson